

**VERNIEUWING VANUIT TRADITIE STAAT CENTRAAL
BIJ COUTURE DAG CO VAN DER HORST**

Uitnodigen tot aanraken

Medio oktober presenteerden het Italiaanse tapijtenmerk cc tapis, ontwerpster Mae Engelaar en het Italiaanse interieurstoffenmerk Rubelli zich in de showroom van Co van der Horst in Amstelveen. In een tijd waarin er weer volop belangstelling is voor producten uit natuurlijke materialen die op ambachtelijke wijze worden gemaakt zijn de producten van de beide Italiaanse merken en de textiele vloer- en wandkleden van de Nederlandse ontwerpster volledig op hun plaats. Waarbij de onderlinge verbindingen tussen de drie partijen (Mae ontwerpt ook voor cc tapis, dat weer samenwerkt met Rubelli) eigenlijk heel logisch zijn: verwante creatieve geesten weten elkaar altijd weer te vinden.

De eerste die zich presenteerde is het jonge tapijtenmerk cc tapis uit Milaan. Gestart in 2011 door het duo Nelcya Chamszadeh en Fabrizio Cantoni met op dat moment al meer dan 18 jaar ervaring met handgeknoopte kleden uit Nepal, verhuisde het bedrijf van Frankrijk naar Milaan, waar de derde partner, Daniel Lora, leiding geeft aan een team van designers voor de tapijten. Maar het merk valt met name op door samenwerking met externe designers. Twee daarvan, Cristina Celestino en Mae Engelaar, waren dus ook

aanwezig in Amstelveen. Celestino werkt vanaf 2009 in Milaan, heeft haar eigen designmerk Attico Design voor meubelen en verlichting en ontwierp voor cc tapis het kleed Envolée, waarvoor zij inspiratie vond in sterk uitvergroete vlindervleugels. Het geometrische, bijna hypnotiserende patroon van de vleugels en de iriserende kleuren vallen op bij dit kleed. Cristina viel in 2017 al op door haar gerestylede Milanese tram die oogde als een retro-chic appartement. Voor Attico Design heeft zij Cufflinks ontworpen: een koffietafeltje uit staal en marmer dat oogt als een enorme manchetknoop. Een bijpassende poef die oogt als een juwelendoosje is van binnen gestoffeerd en fungeert dus ook als opbergruimte. Beide meubelen zijn te koop in Amstelveen.

Opleiden

Het bedrijf cc tapis laat de kleden dus in Nepal knopen en heeft met cc for Education een eigen stichting die de kinderen van de knopers een opleiding geeft om verder te komen in het leven. Op dit moment neemt het 57 studenten onder haar hoede. Cantoni: “We voelen ons verantwoordelijk voor hun welzijn en toekomst omdat we gebruik mogen maken van hun vaardigheden. Van de ouders mogen we niet alles betalen voor hun kinderen, zij hebben natuurlijk hun trots: dus de maaltijden van de studenten worden door de ouders zelf betaald. Zo neem je ook de koloniale bijmaak weg.” Het bedrijf doet merendeels aan maatwerk, waarbij klanten uit 100 toefjes in een box hun kleur kunnen kiezen: “Vaak leidt dit al tot keuzestress. Voor de designers hebben we een box met wel 2600 kleuren! Dus zeggen we: geef het Pantone nummer van de gewenste kleur en een staal van de bijpassende meubelstof en wij maken het kleed.” Vanuit Milaan is het eenvoudig contacten leggen met designers en dit wordt door Cristina beaamd: “We zijn

eigenlijk een compacte designgemeenschap die elkaar dagelijks tegenkomt. Dat ik iets voor cc tapis zou ontwerpen is dan ook geen verrassing; we kennen elkaar al een tijd.” Cantoni: “We passen ook goed bij elkaar. Toen we de eerste sample van haar kleed hadden gemaakt durfde ze eigenlijk niet te zeggen dat ze het lelijk vond, dat het totaal niet volgens haar ontwerp was. We merkten het aan haar en zeiden: wees eerlijk, want dat willen wij ook zijn. Nu is het precies wat haar voor ogen stond.” Cristina knikt.

“Milaan is een compacte designgemeenschap die elkaar dagelijks tegenkomt”

Inspiratie

Zij put haar inspiratie, naast vlindervleugels, uit planten, veren en andere natuurlijke structuren en speelt graag met symmetrie, lichtval en schaduwen in haar textiele ontwerpen. “Ik wilde geen zijde gebruiken voor dit kleed, te vlak in uitstraling. Linnen is levendiger, maar wel zwaarder, zeker in de dichtheid waarin ik het gebruik.” Cantoni: “Dan wordt het kleed dus loodzwaar, maar dat is dan maar zo.” Deze compromisloze benadering heeft cc tapis het aanzien verworven in de korte tijd dat het bedrijf nu bestaat. Dezelfde eigenschap is terug te vinden bij Mae Engleer. Zij ontwierp voor de Italianen het kleed Bliss, dat doet denken aan een Art Deco dreamcatcher en zo succesvol is dat ze als aanvulling nu ook de Ultimate Bliss met 3d structuren heeft ontworpen. Mae begon haar studio in 2013 en is kind aan huis in het Textiel-lab in Tilburg waar ze haar ontwerpen voorbereidt en verfijnt. Zij volgde zowel een opleiding aan de Mode Academie als aan de Rietveld Academie en werkte aanvankelijk als stylist voor mode- en woonbladen. In Amstelveen toonde de bevrogen designer ook jacquard geweven panelen als decoratief element. Deze Lavish is een dubbel weefsel met een contrasterend kleurenpatroon aan de achterzijde in lagen van linnen, katoen en papier. “Ik heb nu ook intensief contact met een traditionele weverij van kimonostoffen in Kyoto; de firma Hosoo. Daar heb ik de Lavish ontwikkeld, met hun kennis van weven. We gaan samen een tatami weven van textiel, ook voor aan de wand. Want ik ben een groot voorstander van meer textiel in het interieur: sfeervol, warm en akoestisch.” Ze houdt van het vinden van contrasten tussen mat en glimmend en naar vormen en patronen die elkaar tegen lijken te spreken, maar toch bij elkaar passen: “Het moet voor mij kloppen en hopelijk doet het dat dan ook voor degene die het koopt.” Met cc tapis reisde ze naar Nepal nadat ze de firma tijdens Masterly (gedurende de Salone) had leren kennen. “Ik heb daar nog

meer waardering gekregen voor handwerk. Alle schakels in het proces van de productie zijn even belangrijk, net als bij de weverij in Japan. Deze mensen werken anoniem, maar zijn net zo onmisbaar als een wereldberoemde ontwerper.”

“Alle schakels in het productieproces zijn even belangrijk”

Uitzoeken

Mae reisde voor de Bliss en de Ultimate Bliss, kleden uit wol en zijde, naar Milaan om de kleuren bij cc tapis uit te zoeken. Daarna maakte ze het ontwerp af op papier, voordat ze het in de computer zette om uit te werken: “Eerst schetsen, dan scannen en verder uitwerken met de computer, dan printen en knippen en plakken, wat ik het leukste deel van het ontwerpproces vind.” Voor Moooi ontwierp ze Swell; een rond kleed, geprint met een 3D effect en vergrijsde strepen als patroon. “Ik houd erg van vergrijsde tinten. De lucht in Japan is ook vaak mooi vergrijsd blauw. Marcel Wanders, creatief directeur van het merk, benaderde mij omdat hij vond dat ik de vergrijsde tinten in de vingers heb. Dat vond ik een enorm compliment.” Ze ziet zichzelf niet als een merk: “Ik gedij het beste door voor

anderen werk te maken en dat te combineren met mijn vrije werk. Wanneer ik een eigen merk zou zijn moet ik met zoveel zaken bezig zijn die me afleiden van het creatieve proces. Ik voel me meer verwant met de Japanse wevers, die zelf het ontwerp maken van wat zij weven. Het was voor Hosoo ook echt wennen; ze werkten nooit eerder met externe designers. En dan sta ik hen te vertellen hoe ik iets wil hebben. Ik ben zo vereerd dat ze mij die ruimte geven. Ik heb inmiddels de kleuren van hun eigen merk stoffen onder handen genomen. Omdat er steeds minder kimono's worden verkocht maken ze nu ook meubel- en kledingstoffen en daar kan ik hen bij adviseren met mijn achtergrond in textiel en mode. Als dank organiseren ze dan een expositie van mij in hun showroom, dat is zo enorm gaaf.” Mae maakt ook wandtapijten voor Frankly Amsterdam en tafellinnen.

Mode

Van de mode achtergrond van Mae is het een kleine stap naar Rubelli. Dit Italiaanse stoffenmerk begon in 1889 toen Lorenzo Rubelli een stoffenfabriek uit 1800 overnam. Het familiebedrijf wordt inmiddels geleid door de vijfde generatie Rubelli. Het bedrijf signaleert een terugkeer naar de 15e eeuw in onze huidige tijd. Toen was er nog geen onderscheid tussen mode- en interieurstoffen: je zat op wat je ook droeg, aan de muur hing dezelfde stof als aan het lichaam. Dit gebeurt nu ook weer meer en meer, aldus Marketing Director Loredana di Pascale. Gestart in Venetië verkocht Rubelli aanvankelijk direct aan klanten vanuit winkels in alle grote steden, totdat het bedrijf besloot zich te richten op de rol van producent voor de mode- en meubelindustrie van Milaan vanuit Como, waar het bedrijf nog steeds gevestigd is. In 1934 startte de samenwerking met ontwerper Gio Ponti. Deze stoffen maken sinds 2012 weer deel uit van de collectie. In 2009 sloot Rubelli een licentie overeenkomst met Armani Casa voor interieurstoffen. Giorgio Armani (95) ontwerpt nog

steeds zelf, dicteert zijn programma en staat er op dat alle stoffen uit alle jaren met elkaar gecombineerd kunnen worden. De andere merken van Rubelli zijn Donghia, Dominique Kieffer en de eigen merken: Rubelli en Rubelli Casa voor interieur- en meubelstoffen. Dit laatste merk bestaat pas officieel sinds de Salone van 2017 en combineert Venetiaans vakmanschap met Milanese flair, aldus de fabrikant. Donghia werd in 2005 overgenomen en richt zich met name op de Amerikaanse markt in smaak en uitstraling.

Archief

Bij Rubelli is de volledige productie, van design tot opslag, onder één dak. De fabriek heeft drie handweefgetouwen uit de 18e eeuw, waarop niet meer dan 50 cm per dag maf worden geweven ter voorkoming van lichamelijke klachten bij de drie weefsters. Daarnaast staan er 31 jacquard weefmachines en zijn er nog 52 medewerkers in de productie in dienst. In 2017 investeerde de firma 3 miljoen euro in het uitbreiden van de productiehallen. “Wat het design betreft, iedere tak heeft eigen designers die niet uitgewisseld worden. We werken zeer stijlvast. Maar we zijn minder conservatief dan we lijken en bieden volop kansen aan startende, externe ontwerpers om hun droomstof te verwezenlijken.”

Rubelli heeft drie weefgetouwen uit de 18e eeuw die dagelijks worden gebruikt

Rubelli werkt ook samen met cc tapis en leerde Cristina kennen via haar gestoffeerde tram (met Rubelli stoffen). Het bedrijf adverteert niet of nauwelijks en sponsort liever renovaties van theaters en musea in de voormalige thuisstad aan de Lagune. “We werken ook samen met filmaatschappijen. Onze stoffen zitten in Game of Thrones en in operavoorstellingen; zowel in theatergordijnen als in decors en kostuums. We hebben net het Bolshoi theater vernieuwd.

Onze stijl is zowel barok als minimalistisch, decoratief of juist neutraal.” Heeft het bedrijf ooit overwogen om buiten de grenzen te produceren? “Nee. We zijn Italiaans fabricaat, alleen het fluweel en het linnen dat we gebruiken komt vanuit andere Europese landen en het zijde komt uit China.” Rubelli beschikt over een enorm archief van 7.000 stoffen dat zowel door de eigen ontwerpers als door externen ter inspiratie wordt gebruikt. “We houden heel veel op voorraad. Wanneer iemand een historische stof zoekt moeten we toch vrij snel iets kunnen leveren. We doen veel customs vanaf 100 strekkende meter. Het archief biedt de basis voor veel onderzoek: zo ontdekten historici dat het patroon van een oude stof gebaseerd was op de patronen van de zuilen op het San Marco plein in Venetië. Die op hun beurt weer gebaseerd waren op Middeleeuwse stoffen uit ons archief.” Dit maakt Rubelli tot een heel bijzonder merk. Loggere Wilpower uit ‘s-Graveland is de agent in ons land.

